

Sygn. akt III CNP 18/13

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 28 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska (przewodniczący)

SSN Bogumiła Ustjanicz

SSN Dariusz Zawistowski (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa J. J.
przeciwko Gminie Miejskiej K.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 marca 2014 r.,
skargi powoda
o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w K.
z dnia 6 listopada 2012 r.,

oddala skargę.

Uzasadnienie

Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 16 listopada 2011 r. zasądził od Gminy Miejskiej K. na rzecz powoda J. J. kwotę 10 650 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 15 sierpnia 2006 r. tytułem zwrotu nakładów poniesionych przez powoda na działkę o nr 415/2, która jest drogą wewnątrzsiedlową. Sąd Okręgowy w K., po uwzględnieniu apelacji strony pozwanej, wyrokiem z dnia 6 listopada 2012 r. zmienił wyrok Sądu Rejonowego w części uwzględniającej powództwo w ten sposób, że powództwo oddalił. Sąd Okręgowy podzielił ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, przyjmując jednak jego odmienną ocenę prawną co do rozumienia użytego w art. 229 k.c. stwierdzenia odnoszącego się do „zwrotu rzeczy”, co w rozpoznawanej sprawie dotyczyło zwrotu przez powoda działki nr 415/2. Sąd Okręgowy podkreślił, że obejmuje ono wszelkie formy odzyskania przez właściciela posiadania rzeczy. Wyraził pogląd, że zwrotem rzeczy w rozumieniu art. 229 § 1 k.c. jest także likwidacja stanu niezgodnego z prawem polegającego na władaniu cudzym gruntem bez tytułu prawnego. Za „zwrot rzeczy” uznał więc każdą sytuację faktyczną i prawną, która usuwa brak tytułu prawnego i likwiduje stan bezprawności. Stwierdził, że w rozpoznawanej sprawie zwrot rzeczy nastąpił w 2000 r., tj. w chwili, kiedy powód usunął bramę wjazdową, która stanowiła dla właściciela przeszkodę we władaniu rzeczą. Od tego czasu rozpoczął bieg termin przedawnienia roszczenia o zwrot nakładów poniesionych przez powoda. Uzasadniony był zatem zarzut przedawnienia roszczenia podniesiony przez stronę powodową, co uzasadniało oddalenie powództwa.

W skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku Sądu Okręgowego z dnia 6 listopada 2012 r. J. J. zarzucił naruszenie art. 229 § 1 k.c. w wyniku jego błędnej wykładni. Wskazał, że zaskarżony wyrok jest niezgodny z art. 229 § 1 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych wynika, że powód dokonał nakładów na działkę nr 415/2 w związku z budową domu na działce stanowiącej jego własność, a następnie jego rozbudową. Prace przeprowadzone przez powoda polegały na utwardzeniu nawierzchni drogi wewnątrzsiedlowej, którą

stanowi działka nr 415/2. Zostały one zakończone w 2000 r. Nie budzi też wątpliwości, że w 1996 r. Gmina Miejska K. wniosła przeciwko powodowi pozew o wydanie działki nr 415, która obejmowała wydzieloną z niej działkę 415/2, z równoczesnym usunięciem ogrodzenia i podnosiła, że powód bezprawnie zagroził drogę dojazdową do działek nr 343 i 347/1. Brama ograniczająca dostęp do działki 415/2 została zdjęta przez powoda w 2000r., w toku tego postępowania. Przy ocenie poprawności wykładni pojęcia zwrotu rzeczy użytego w art. 229 § 1 k.c. przez Sąd Okręgowy te okoliczności należało mieć na uwadze. Skarżący zarzucił bowiem, że Sąd Okręgowy dokonał błędnej wykładni art. 229 § 1 k.c. uznając bezzasadnie za nieistotne badanie woli powoda co do przeniesienia posiadania rzeczy. Stanowisko skarżącego podkreśla, że do zwrotu rzeczy potrzebna jest wola wyzbycia się władania rzeczą przez jej posiadacza samoistnego. Ten pogląd jest co do zasady uzasadniony. Jak już jednak podkreślono, w rozpoznawanej sprawie „zwracaną rzeczą” była droga dojazdowa do kilku nieruchomości. Posiadanie takiej rzeczy przez stronę pozwaną jako jej właściciela nie mogło mieć zatem formy objęcia jej we władanie dla siebie. Mogło polegać na stworzeniu możliwości swobodnego korzystania z drogi. Przeniesienie zatem przez powoda posiadania na gminę powinno oznaczać w tym przypadku usunięcie barier, które wcześniej uniemożliwiały wykorzystywanie działki nr 415/2 zgodnie z jej przeznaczeniem. Sąd Okręgowy ocenił prawidłowo, że takim działaniem było usunięcie przez powoda w 2000 r. bramy ograniczającej dostęp do działki nr 415/2. Takie działanie powoda należy uznać za wyrażenie woli wyzbycia się dotychczasowej formy władztwa nad rzeczą. W tym czasie powód mógł domagać się już zwrotu nakładów poczynionych na utwardzenie drogi. Należy jednocześnie podkreślić, że powód wytaczając powództwo o zapłatę nie wskazał na żadne późniejsze działania z jego strony, podjęte po usunięciu bramy, które miałyby wskazywać, że dopiero z nimi należy łączyć wolę wyzbycia się posiadania działki nr 415/2. Zaskarżony wyrok odpowiada zatem prawu, niezależnie od sposobu wykładni art. 229 § 1 k.c., której dokonał Sąd Okręgowy. Wykładni tej dokonano jednak przy uwzględnieniu konkretnych okoliczności faktycznych, w sprawie, w której posiadanie powoda dotyczyło gruntu

stanowiącego drogę, co miało znaczenie dla oceny jakie przesłanki wskazywały na dokonanie zwrotu rzeczy.

Nie można zatem przyjąć także, wbrew stanowisku skarżącego, że wykładnia art. 229 § 1 przez Sąd Okręgowy była wadliwa w sposób rażący i z tego względu miało miejsce naruszenie prawa o charakterze kwalifikowanym i elementarnym. W judykaturze utrwalone jest zaś stanowisko, że jedynie w takim przypadku wadliwa wykładnia przepisów, której dokonał sąd w wyroku zaskarżonym skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku, stanowi podstawę do uznania go za niezgodny z prawem w rozumieniu art. 424¹ § 1 k.p.c.

Z tych względów skarga podlegała oddaleniu na podstawie art. 424¹ § 1 k.p.c.